

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Ανοιχτή ατζέντα στη συνάντηση Μπακογιάννη - Γκιουλ

Οι δύο υπουργοί Εξωτερικών αναμένεται να ανακοινώσουν μέτρα για τη μείωση της έντασης στο Αιγαίο

Τη βούληση των δύο χωρών «να ανοίξει μια νέα σελίδα» στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας, με ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της συνεργασίας στα ζητήματα «χαμηλής πολιτικής», αλλά και αναβάθμιση της διαδικασίας των

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ANNY ΠΟΔΗΜΑΤΑ

διερευνητικών επαφών για τα ακανθώδη ζητήματα του Αιγαίου, αναμένεται να εκφράσουν σήμερα στην Κωνσταντινούπολη, μετά το τέλος της συνάντησής τους, η υπουργός Εξωτερικών κυρία **Ντόρα Μπακογιάννη** και ο τούρκος ομό-

λόγος της κ. **Αμπντούλάχ Γκιουλ**.

Η συνάντηση Μπακογιάννη - Γκιουλ, η οποία θα ξεκινήσει γύρω στις 11.00 το πρωί - μετά το τέλος των παρεμβάσεων των δύο υπουργών

προς το ελληνοτουρκικό δημοσιογραφικό forum - θα είναι

«ανοιχτής ατζέντας» και παρά τις «χαμηλές προσδοκίες» που, για ευνόητους λόγους, καλλιεργούνται, αναμένεται να καταλήξει στην ανακοίνωση συγκεκριμένων μέτρων και δεσμεύσεων, για τη μείωση της έντασης και την εμπέδωση κλίματος εμπι-

στοσύνης ανάμεσα στις δύο χώρες, η οποία με τη σειρά της θα «διευκολύνει» τη διαδικασία αντιμετώπισης και διευθέτησης των διαφορών.

Στην ουσία πρόκειται για πολιτικά και στρατιωτικά Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ), ορισμένα από τα οποία έχουν ήδη συμφωνηθεί - και περιοδικά εφαρμόσθαι - στο παρελθόν, αλλά τα τελευταία χρόνια έχουν ατονήσει. Σε αυτό το πλαίσιο, επανενεργοποιείται το Μνημόνιο Παπούλια - Γιλμάζ, όχι μόνο σε ό,τι αφορά το θερινό μορατόριουμ στο Αιγαίο αλλά και σε ορισμένες άλλες πτυχές του, όπως η απο-

χή από στρατιωτικές ασκήσεις και δραστηριότητες κατά τη διάρκεια θρησκευτικών εορτών και αργιών. Στην ίδια κατηγορία ανήκει και η υπογραφή της εγκαθίδρυσης της λεγόμενης κόκκινης γραμμής ανάμεσα στα στρατηγεία της Λάρισας και του Εσκή Σεχίρ, αλλά και η πιθανολογούμενη ανακοίνωση της αναζωογόνησης της διαδικασίας των συζητήσεων για στρατιωτικά ΜΟΕ, στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

Στην κατηγορία των πολιτικών ΜΟΕ θα υπάρξουν ανακοινώσεις για συνεργασίες στον οικονομικό, τουριστικό και ενεργειακό τομέα, όπως

και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων με τα νερά του ποταμού Εβρου.

Σε ό,τι αφορά τα ακανθώδη ζητήματα του Αιγαίου, οι δύο υπουργοί αναμένεται να ανακοινώσουν την απόφασή τους να ενισχυθεί και να αναβαθμιστεί η διαδικασία των διερευνητικών επαφών, η οποία θα τεθεί υπό τη δική τους «πολιτική εποπτεία», για να διαπιστωθεί αν υπάρχει «κοινό έδαφος» που θα επιτρέψει, σε μια επόμενη φάση, την παραπομπή της «όποιας εκκρεμούσας διαφοράς» στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης...

Το «Οχι» του Παρισιού στην Αγκυρα, η άνευ όρων υποστήριξη του Λονδίνου και η κοινή θέση των «25» Γαλλοβρετανική διαμάχη για την Τουρκία

Το διπλωματικό παρασκήνιο πριν από το Συμβούλιο Σύνδεσης με την ΕΕ στο Λουξεμβούργο

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Το καλό νέο για την Τουρκία είναι ότι μεθαύριο θα αρχίσουν οι επί της ουσίας διαπραγματεύσεις για την προσχώρησή της στην ΕΕ, με την προϋπόθεση ότι η Κύπρος θα άρει τις επιφυλάξεις της στο Συμβούλιο Υπουργών τη Δευτέρα. Χθες η Λευκωσία έθεσε βέτο στις διαπραγματεύσεις που αφορούν τους τομείς της επιστημονικής έρευνας και της τεχνολογίας, ζητώντας να περιληφθεί αναφορά για την υποχρέ-

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

ωση της Αγκυρας να αναγνωρίσει την Κύπρο. Το κακό νέο είναι ότι με την έναρξη των ουσιαστικών διαπραγματεύσεων όλο και περισσότερα κράτη-μέλη της ΕΕ αρχίζουν να συνειδητοποιούν πως έχει πλέον δρομολογηθεί η διαδικασία ένταξης της Τουρκίας, και - σαν έτοιμα από καιρό - αναζητούν τρόπους και μεθοδεύσεις εκτροχιασμού αυτής της διαδικασίας.

Αρχής γενομένης από τη Γαλλία, η οποία δείχνει αποφασισμένη να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για να καταπνίξει «εν τη γενέσει της» την όλη διαδικασία. Και αυτό διότι η γαλλική διπλωματία έχει πλήρη συναίσθηση της σημασίας της απόφασης του προέδρου **Ζακ Σιράκ** να κατοχυρώσει συνταγματικά το ότι για να εισέλθει - κάποτε - η Τουρκία στην ΕΕ θα πρέπει προηγουμένως να συμφωνήσει ο γαλλικός λαός μέσω δημοψηφίσματος. Πράγμα που σημαίνει ότι με τα σημερινά πολιτικά δεδομένα η ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ θεωρείται μη συζητήσιμη, αφού η γαλλική κοινή γνώμη, όπως αποδείχθηκε και στο δημοψήφισμα για το Σύνταγμα της Ευρώπης, μάλλον ανατριχιάζει στο ενδεχόμενο αυτής της προοπτικής.

Ωστόσο για τα ηγετικά κλίμακα της γαλλικής διπλωματίας η προοπτική ενός βροντερού «Οχι» του γαλλικού λαού στην ένταξη της Τουρκίας δεν είναι η καλύτερη δυνατή επιλογή. Για τη γαλλική διπλωματία το ζητούμενο είναι να μην έλθει ποτέ αυτή η στιγμή και την ευθύνη για τον εξοβελισμό της Τουρκίας από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι να την αναλάβει είτε η ίδια η Αγκυρα είτε συνολικά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην πρώτη περίπτωση θα είναι η τουρκική πολιτική ηγεσία που θα δηλώσει ότι το πολιτικό σύστημα της χώ-

Οι σημαίες της ΕΕ και της Τουρκίας κυματίζουν με φόντο τζαμί της Κωνσταντινούπολης

ρας δεν μπορεί να αποδεχθεί τους όρους και τις προϋποθέσεις ένταξης στην ΕΕ. Στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει η ίδια η ενωμένη Ευρώπη να τονίσει στην Τουρκία ότι δεν μπορεί να την υποδεχθεί, εξηγώντας ταυτόχρονα ότι αυτό συμβαίνει όχι επειδή η Τουρκία δεν είναι ικανή αλλά επειδή η ίδια η Ευρώπη δεν είναι σε

θέση να την ενσωματώσει. Εξ ου και η εμμονή της Γαλλίας, τους τελευταίους μήνες, να αναβαθμίσει όσο το δυνατόν περισσότερο το ξεκαθαρισμένο «κριτήριο της απορροφησιμότητας» το οποίο αφορά τη δυνατότητα της ίδιας της ΕΕ να ενσωματώνει νέα κράτη-μέλη.

Ενώ όμως για τη Γαλλία το θέμα

«συνοχής» της ΕΕ αποτελεί πρωταρχικής σημασίας ζήτημα, οι απόψεις που κυριαρχούν στην άλλη πλευρά της Μάγχης είναι εντελώς διαφορετικές. Η Βρετανία, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι αυτό που προέχει δεν είναι η διατήρηση της «συνοχής» αλλά η αύξηση της «επιρροής» της ΕΕ στον μουσουλμανικό

κόσμο, έχει αναλάβει εργολαβικά το θέμα προσχώρησης της Τουρκίας. Ετσι αρνείται πεισματικά κάθε συζήτηση περί «απορροφησιμότητας» και «δυνατότητας ενσωμάτωσης» και αφήνει να εννοηθεί πως αν οι Γάλλοι εμμένουν στις απόψεις τους τότε η σύνοδος κορυφής, η οποία θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Πέμπτη, θα καταλήξει σε αδιέξοδο.

Μια πρώτη γεύση των βρετανικών διαθέσεων πήραν χωρίς αμφιβολία αυτή την εβδομάδα στις Βρυξέλλες ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Ελλάδας στην ΕΕ πρόεδρος κ. **Β. Κασκαρέλης** και ο κύριος ομολόγός του κ. **Ν. Αιμιλίου**. Κατά τη διάρκεια των μαραθώνιων διπλωματικών διαβουλεύσεων των τελευταίων ημερών, για διαμόρφωση των κοινών θέσεων των «25» εν όψει του μεθαυριανού συμβουλίου σύνδεσης ΕΕ - Τουρκίας στο Λουξεμβούργο, καθώς και της συνόδου κορυφής της Πέμπτης στις Βρυξέλλες, η βρετανική αντιπροσωπεία επιχείρησε να αφαιρέσει από το κείμενο κάθε αρνητική για την Τουρκία αναφορά.

Μετά το συνεχές πηγαίνελα κειμένων και παραγράφων βρέθηκαν τελικά κάποιοι συμβιβασμοί που κρίθηκαν ικανοποιητικοί τόσο από την Αθήνα όσο και κατ' αρχήν από τη Λευκωσία.

Ετσι η Τουρκία θα ακούσει, για μία ακόμη φορά, τον «εξάφθαλμο» από τα χείλη των κοινοτικών ιθυνόντων οι οποίοι θα της επισημάνουν ότι οφείλει να εκδημοκρατισθεί, να εξοστρακίσει τις ένοπλες δυνάμεις από τα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων και να επιδιώκει σχέσεις καλής γειτονίας με τους ομόρους της. Θα ακούσει επίσης ότι «συμβάντα» όπως το τραγικό ανατολικό της Καρπάθου, που οδήγησε στον θάνατο του έλληνα πιλότου **Κώστα Ηλιάκη**, δεν συμβαδίζουν με τη δημιουργία καλών σχέσεων γειτονίας, όπως άλλωστε και η εμμονή της στη μη αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το αν θα ιδρώσουν τα αγκυριακά κκ. **Ταγίπ Ερντογάν** και **Αμπντούλάχ Γκιουλ** δεν είναι βέβαιο, αφού δεν υπάρχουν ούτε χρονοδιαγράμματα συμμόρφωσης της Τουρκίας ούτε μέτρα επιβολής των κοινοτικών αντιλήψεων. Ωστόσο μπορεί να θεωρηθεί βέβαιον ότι οι δύο τούρκοι ιθύνοντες δεν πρόκειται να διέλθουν από την εβδομάδα αβρόχους ποί το Λουξεμβούργο και τις Βρυξέλλες. Και αυτό παρά την «ομπρέλα» του Λονδίνου.

Ο Ερντογάν αναζητεί ευρωπαϊκό στήριγμα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ. Η τουρκική κυβέρνηση παραμένει προσπλωμένη στην ένταξη στην ΕΕ και αισιόδοξη ότι η πορεία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, παρά την κατάρρευση που έχει δημιουργηθεί, θα προχωρήσει κανονικά, λένε ανώτατοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι που χειρίζονται άμεσα τις βασικές πτυχές της ενταξιακής διαδικασίας.

Η εντύπωση της εγκατάλειψης των μεταρρυθμίσεων μετά τον Οκτώβριο του 2005 δεν αποδίδει την πραγματική πολιτική δυναμική στην Τουρκία, λένε οι ίδιοι αξιωματούχοι και εξηγούν ότι ο ρυθμός των μεταρρυθμίσεων δεν εξαρτάται μόνο από την όρεξη της κυβέρνησης αλλά και από τις αντιστάσεις της αντιπολίτευσης και των συμμαχών που αντιτίθενται στην ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ.

Η ηγεσία του Κόμματος της Δικαιοσύνης και της Ανάπτυξης δεν χάνει ωστόσο καμία ευκαιρία για να εξηγήσει ότι η πλήρης εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου στην Τουρκία είναι ο μόνος τρόπος για

να λυθούν αντιθέσεις και συγκρούσεις που ταλανίζουν σήμερα την τουρκική κοινωνία και ότι η ένταξη στην ΕΕ αποτελεί στρατηγική επιλογή η οποία δεν πρόκειται να εγκαταλειφθεί.

Η διαδικασία της κατοχύρωσης των ατομικών δικαιωμάτων όλων των πολιτών της Τουρκικής Δημοκρατίας θα λύσει και τα προβλήματα των χριστιανικών μειονοτήτων της Κωνσταντινούπολης και του Οικουμενικού Πατριαρχείου, λένε, για να δώσουν μια εδήγηση και στο μεγάλο έλλειμμα που σημειώνεται στην αντιμετώπιση των θεμάτων των μειονοτήτων και του Πατριαρχείου που έχουν πλέον κωδικοποιηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για την εφαρμογή του πρόσθετου πρωτοκόλλου με την Κυπριακή Δημοκρατία η Αγκυρα έχει «εξχωριστές συζητήσεις» με την Επιτροπή και αισιοδοχεί ότι το θέμα μπορεί να λυθεί και δεν θα οδηγήσει σε αδιέξοδο τις σχέσεις με τους «25».

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Α. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ